

Strona główna>Sprawy rodzinne i dziedziczenie>Alimenty

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [nl](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Swipe to change

niderlandzki**Alimenty****Niderlandy****1 Co w praktyce oznaczają pojęcia „świadczenia alimentacyjne” oraz „obowiązek alimentacyjny”? Na kim spoczywa obowiązek wypłaty świadczenia alimentacyjnego na rzecz innej osoby?**

Obowiązek alimentacyjny oznacza obowiązek dostarczania środków utrzymania wierzycielowi alimentacyjnemu. Obowiązek wypłacania świadczeń alimentacyjnych wynika ze stosunku pokrewieństwa i powinowactwa, jak również z faktu pozostawania (obecnie lub w przeszłości) w związku małżeńskim.

Obowiązek alimentacyjny spoczywa na:

- rodzicach względem swoich dzieci;
- dzieciach względem swoich rodziców;
- rozwiedzionym małżonku względem współmałżonka (byłym zarejestrowanym partnerze względem drugiego zarejestrowanego partnera).

Obowiązek alimentacyjny istniejący między małżonkami w trakcie trwania małżeństwa utrzymuje się również po jego rozwiązaniu. Sąd może – w wyroku orzekającym rozwód lub w późniejszym orzeczeniu – zasądzić alimenty od jednego z byłych małżonków na rzecz byłego współmałżonka, który nie dysponuje dostatecznymi środkami utrzymania (i brak jest zasadnych przesłanek wskazujących, że będzie w stanie pozyskać takie środki), na wniosek tego byłego współmałżonka. Ustalając wysokość takiego świadczenia alimentacyjnego, sędzia bierze pod uwagę potrzeby pierwszego byłego małżonka i środki (zasoby finansowe), jakim dysponuje drugi były małżonek. W tym kontekście istotną rolę mogą odgrywać również czynniki niefinansowe, takie jak czas trwania małżeństwa lub konkubinatu. Jeżeli sąd nie wyznaczy terminu wypłacania świadczenia alimentacyjnego, obowiązek alimentacyjny wygasa automatycznie po upływie 12 lat. Sąd może wydłużyć okres wypłacania alimentów na wniosek byłego małżonka będącego wierzycielem alimentacyjnym, jeżeli małżonek ten popadnie w szczególnie niedostatek. Po krótkim (trwającym nie dłużej niż 5 lat) małżeństwie bezdzietnym czas trwania obowiązku alimentacyjnego zasadniczo nie przekracza czasu trwania samego małżeństwa.

Powyższe dotyczy również obowiązku alimentacyjnego między byłymi zarejestrowanymi partnerami.

Byli małżonkowie mogą zawierać porozumienia w kwestii obowiązku alimentacyjnego na drodze pozasądowej. Porozumienia takie są zazwyczaj włączane do ugody rozwodowej. W praktyce sąd zatwierdzi taką ugodę w wyroku orzekającym rozwód. Tego rodzaju zatwierdzenie ugody zapewnia wierzycielowi alimentacyjnemu większą pewność prawa.

Inne rodzaje obowiązku alimentacyjnego:

Małżonkowie / zarejestrowani partnerzy

Poza wyjątkowymi przypadkami obydwoje małżonkowie i zarejestrowani partnerzy muszą wspólnie pokrywać wydatki związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Małżonkowie i zarejestrowani partnerzy mogą przyjąć inne ustalenia w tym zakresie w umowach majątkowych przedmałżeńskich lub partnerskich.

Ojciec biologiczny / partner życiowy matki

Biologiczny ojciec dziecka ma obowiązek łożyć na utrzymanie swojego biologicznego (nieuznanego) dziecka dopóki dziecko nie zostanie uznane zgodnie z prawem przez niego lub przez innego mężczyznę (tj. przez cały okres, w którym w świetle obowiązującego prawa dziecko nie ma ojca). Taki sam obowiązek spoczywa na partnerze życiowym matki, który wyraził zgodę na akt, który mógł doprowadzić do poczęcia dziecka.

Wspólna piecza

Na osobie niebędącej rodzicem, która sprawuje pieczę nad dzieckiem wspólnie z rodzicem, spoczywa obowiązek alimentacyjny wobec dziecka (księga 1 art. 253w kc). Obowiązek alimentacyjny trwa do momentu ukończenia przez dziecko dwudziestego pierwszego roku życia, kiedy to wspólna piecza ustaje w związku z osiągnięciem przez dziecko pełnoletności.

W jakich przypadkach?

Ogólnie rzecz biorąc, obowiązek wypłaty alimentów istnieje tylko wówczas, gdy wierzyciel alimentacyjny znajduje się w niedostatku. Uznaje się, że osoba znajduje się w niedostatku, jeżeli nie dysponuje dochodem wystarczającym do samodzielnego utrzymania się i brak jest zasadnych przesłanek wskazujących, że będzie w stanie uzyskać taki dochód.

Wyjątek

Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której obowiązek alimentacyjny spoczywa na rodzicach i ojcach biologicznych wobec ich małoletnich dzieci oraz wobec ich pełnoletnich dzieci w wieku młodzieńczym (do 21. roku życia). W takich sytuacjach obowiązek alimentacyjny istnieje nawet w przypadku, gdy wierzyciele alimentacyjni nie znajdują się w niedostatku.

2 Do jakiego wieku dziecko ma prawo do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych? Czy przepisy dotyczące świadczeń alimentacyjnych różnią się w odniesieniu do osób nieletnich i dorosłych?

W odniesieniu do dzieci poniżej 18. roku życia (dzieci małoletnie) rodzice muszą ponosić koszty opieki i wychowania. Dotyczy to kosztów utrzymania i pozostałych kosztów związanych z wychowaniem dziecka, takich jak koszty kształcenia i zajęć pozalekcyjnych. Rodzice są zobowiązani do łożenia na koszty opieki i wychowania dziecka na miarę swoich możliwości finansowych. Obowiązek ten istnieje nawet wówczas, gdy dziecko posiada własne środki lub dochód.

W przypadku dzieci w wieku 18, 19 i 20 lat (w wieku młodzieńczym) rodzice są odpowiedzialni za pokrywanie kosztów ich utrzymania i kształcenia. Koszty utrzymania i kształcenia oznaczają to samo, co koszty opieki i wychowania w okresie dzieciństwa. Ten obowiązek alimentacyjny jest niezależny od potrzeb wierzycieli alimentacyjnych.

Rozszerzony obowiązek alimentacyjny istnieje również dla tej kategorii dzieci, nawet jeżeli mają one własne dochody z pracy lub dochody kapitałowe lub jeżeli pozostają w związku małżeńskim. Wszelkie dochody uzyskiwane samodzielnie przez dziecko przesądzają jednak o zakresie, w jakim potrzebuje ono świadczenia alimentacyjnego.

W przypadku dzieci w wieku 21 lat i starszych na rodzicach spoczywa obowiązek alimentacyjny jedynie wówczas, gdy dziecko znajduje się w niedostatku lub nie jest w stanie zatroszczyć się o siebie. Dotyczy to na przykład dzieci niepełnosprawnych fizycznie lub psychicznie.

3 Czy aby otrzymać świadczenia alimentacyjne, konieczne jest złożenie wniosku do właściwego organu lub sądu? Jakie są główne etapy takiej procedury?

Wysokość świadczenia alimentacyjnego, do wypłacania którego zobowiązany jest dłużnik alimentacyjny, może zostać ustalona przez same strony i określona w umowie albo zasądzona przez sąd w orzeczeniu.

W toku postępowania rozwodowego strony często występują do sądu o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz byłego współmałżonka lub na rzecz dziecka.

4 Czy można złożyć wniosek w imieniu krewnego (jeżeli tak, to w jakim stopniu pokrewieństwa?) lub osoby małoletniej?

Nie: wniosek musi złożyć adwokat wierzyciela alimentacyjnego. Wierzyciele alimentacyjni nie mogą złożyć wniosku bez udziału adwokata. Małoletniego reprezentuje jego przedstawiciel ustawowy (zazwyczaj rodzic).

5 Jeżeli planuję wnieść sprawę do sądu, w jaki sposób mogę uzyskać informację, który sąd jest właściwy?

W tym miejscu należy dokonać rozróżnienia między jurysdykcją krajową (czy sąd niderlandzki jest sądem właściwym?) a właściwością sądu (który sąd niderlandzki jest właściwy?).

Jurysdykcja krajowa w Unii Europejskiej

Jeżeli chodzi o jurysdykcję krajową sądu niderlandzkiego, w kontekście Unii Europejskiej stosuje się przepisy tzw. rozporządzenia „Bruksela I”.

Rozporządzenie to zawiera przepisy dotyczące jurysdykcji sądów w sprawach związanych z roszczeniami alimentacyjnymi.

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia wierzyciel alimentacyjny (powód) co do zasady wzywa dłużnika alimentacyjnego (pozanego) zamieszkującego w Niderlandach do stawienia się przed sądem niderlandzkim.

Rozporządzenie Bruksela I zawiera również alternatywne przepisy dotyczące zobowiązań alimentacyjnych. Art. 5 ust. 2 stanowi, że osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może zostać pozwana w innym państwie członkowskim:

przed sądem właściwym dla miejsca, gdzie uprawniony do alimentów ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu;

albo – w przypadku gdy sprawa alimentacyjna jest rozpoznawana łącznie ze sprawą dotyczącą stanu cywilnego, tj. przez sędziego orzekającego w sprawie rozwodowej lub np. przez sędziego orzekającego w sprawie o ustalenie pochodzenia dziecka – przed sądem, który ma jurysdykcję do rozpoznania tej sprawy, chyba że jurysdykcja ta opiera się jedynie na obywatelstwie jednej ze stron.

Zgodnie z tiret pierwszym wierzyciel alimentacyjny mający miejsce zamieszkania w Niderlandach może pozwać dłużnika alimentacyjnego mającego miejsce zamieszkania np. we Francji przed sądem niderlandzkim posiadającym jurysdykcję krajową zgodnie z art. 5 ust. 2. Sądem właściwym jest sąd właściwy dla miejsca zamieszkania powoda.

Ponadto kwestie związane ze świadczeniami alimentacyjnymi w Unii Europejskiej regulują przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych, które obowiązuje od dnia 18 czerwca 2011 r.

Przepisy z zakresu jurysdykcji zawarte w rozporządzeniu dotyczącym zobowiązań alimentacyjnych zasadniczo pokrywają się z przepisami rozporządzenia Bruksela I. Co do zasady sądem właściwym w kwestiach związanych ze świadczeniami alimentacyjnymi jest sąd właściwy dla miejsca zwykłego pobytu pozwanego lub wierzyciela alimentacyjnego. W odróżnieniu od rozporządzenia Bruksela I możliwość zastosowania przepisów rozporządzenia dotyczącego zobowiązań alimentacyjnych nie jest uzależniona od tego, czy pozwany ma miejsce zwykłego pobytu na terytorium państwa członkowskiego.

Jurysdykcja krajowa poza Unią Europejską

Jeżeli chodzi o jurysdykcję krajową sądu niderlandzkiego poza terytorium Unii Europejskiej, stosuje się następujące przepisy. Jeżeli pozwany (niezależnie od tego, czy jest wierzycielem czy dłużnikiem) zamieszkuje poza terytorium Unii Europejskiej, przywołane powyżej przepisy rozporządzenia Bruksela I nie mają zastosowania i wówczas jurysdykcja sądu niderlandzkiego wynika z kodeksu postępowania cywilnego (Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering). Sędzia sądu niderlandzkiego orzekający w sprawie rozwodowej jest w takim przypadku uprawniony do zastosowania środków tymczasowych w odniesieniu do rozwodu lub środków dodatkowych, takich jak ustanowienie obowiązku alimentacyjnego lub przyznanie prawa do dalszego zamieszkiwania w miejscu zamieszkania małżonków. Tym samym sąd niderlandzki posiada jurysdykcję do orzekania w sprawach wszczętych na podstawie niezależnego powództwa dotyczącego świadczeń alimentacyjnych, jeżeli powód albo co najmniej jedna ze stron postępowania wskazana w pozwie ma miejsce zamieszkania w Niderlandach lub, w przypadku gdy sprawa jest z innych względów dostatecznie silnie powiązana z prawem niderlandzkim, jeżeli strony wskażą sąd niderlandzki jako sąd właściwy lub jeżeli dana strona stawia się przed sądem niderlandzkim w toku postępowania i nie podniesie zarzutu braku jurysdykcji.

Właściwość sądu

Jeżeli chodzi o właściwość sądu niderlandzkiego, zasada dotycząca rodzaju sądu (sąd okręgowy, sąd apelacyjny, Sąd Najwyższy Niderlandów) stanowi, że sądem właściwym w sprawach dotyczących świadczeń alimentacyjnych jest sąd okręgowy. Kwestię właściwości sądu reguluje kodeks postępowania cywilnego. Sądem właściwym jest sąd właściwy dla miejsca zamieszkania powoda (jednego z powodów) albo jednej ze stron wskazanych w pozwie lub w braku miejsca zamieszkania jednej z tych stron sąd właściwy dla miejsca faktycznego pobytu jednej ze stron.

6 Czy aby wnieść sprawę do sądu jako wnioskodawca, muszę być reprezentowany przez pełnomocnika (np. prawnika, organ administracyjny na szczeblu centralnym lub lokalnym)? Jeżeli nie, jakie procedury mają zastosowanie?

Powództwo o ustalenie, zmianę lub uchylenie obowiązku alimentacyjnego musi zostać wniesione przez adwokata. Adwokat reprezentuje powoda w trakcie rozprawy. Imiona i nazwiska oraz adresy adwokatów można znaleźć na stronie internetowej [Krajowej Izby Adwokackiej](#) (landelijke advocatenorganisatie).

W Niderlandach działalność prowadzi również [stowarzyszenie adwokatów specjalizujących się w prawie rodzinnym i mediatorów w sprawach rozwodowych](#) (Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars), którego członkowie specjalizują się m.in. w kwestiach związanych z rozwodami i świadczeniami alimentacyjnymi. Członkowie stowarzyszenia specjalizują się również w mediacji w sprawach o rozwód oraz we wszystkich kwestiach związanych z taką mediacją.

7 Czy muszę wnieść opłatę sądową, aby wnieść sprawę do sądu? Jeżeli tak, to jaka jest przybliżona wysokość tych opłat? Czy w przypadku nieposiadania wystarczających środków finansowych mogę ubiegać się o pomoc prawną w celu pokrycia kosztów postępowania?

Aby można było wszcząć postępowanie sądowe, należy uiścić opłatę na poczet kosztów sądowych. Koszty te pokrywa się w formie opłat sądowych.

Ponadto należy również pokryć honoraria adwokatów i pracowników sądowych doręczających pisma procesowe.

Jeżeli strona postępowania nie jest w stanie pokryć (wszystkich) kosztów zastępstwa procesowego, może – w określonych przypadkach – być uprawniona do uzyskania pomocy prawnej. Sprawa, w której przyznano pomoc prawną, jest określana jako *toevoeging*. Państwo pokrywa część kosztów, a strona postępowania wnosi „osobisty wkład” na poczet tych kosztów. Wysokość takiego „osobistego wkładu” zależy od dochodów i środków finansowych strony postępowania. Pomoc prawną przyznaje [Rada Pomocy Prawnej](#) (Raad voor Rechtsbijstand). Strona postępowania musi złożyć wniosek o pomoc prawną do Rady działającej w okręgu podlegającym właściwości sądu prowadzącego dane postępowanie (tj. na obszarze właściwości sądu apelacyjnego), gdzie znajduje się kancelaria danego adwokata. W praktyce stosowny wniosek często sporządza sam adwokat, jeżeli strona postępowania nawiązała z nim kontakt przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy prawnej.

Do wniosku należy załączyć „oświadczenie o dochodach i majątku” (wydawane przez urząd gminy właściwy dla miejsca zamieszkania danej osoby). Wspomniane oświadczenie należy przesłać wraz z wnioskiem do Rady Pomocy Prawnej, która rozpatrzy wniosek i ustali, czy strona postępowania kwalifikuje się do objęcia pomocą prawną. Jeżeli Rada uwzględni wniosek, wyda zaświadczenie potwierdzające uprawnienie do skorzystania z pomocy prawnej. W takich przypadkach obniża się również wysokość opłaty sądowej.

Prawo do skorzystania z pomocy prawnej przysługuje również w przypadku sporów o charakterze transgranicznym, tj. w przypadku gdy wnioskodawca zamieszkuje poza terytorium Niderlandów. Prawo to jest przewidziane w unijnej [dyrektywie w sprawie pomocy prawnej w sporach transgranicznych](#). Zgodnie z przepisami art. 23A–23K ustawy o pomocy prawnej (Wet op de rechtsbijstand) z wnioskiem o przyznanie pomocy prawnej można zwrócić się do Rady Pomocy Prawnej w Hadze, korzystając ze standardowego formularza załączonego do tej dyrektywy, który jest identyczny we wszystkich państwach członkowskich.

W razie konieczności [Rada Pomocy Prawnej](#) może udzielić wnioskodawcy wsparcia przy wyborze adwokata. Adres Rady podano w odpowiedzi na pyt. 14.2.

8 Jaką formę świadczeń alimentacyjnych może przyznać sąd? W jaki sposób obliczana jest wysokość świadczeń alimentacyjnych? Czy decyzja sądu może zostać skorygowana w celu uwzględnienia zmian kosztów utrzymania lub sytuacji rodzinnej? Jeżeli tak, w jaki sposób (np. za pomocą systemu automatycznej indeksacji)?

Wydając orzeczenie sąd bierze pod uwagę potrzeby osoby występującej o przyznanie alimentów lub pobierającej alimenty oraz środki (zasoby finansowe), jakimi dysponuje osoba zobowiązana do wypłacania alimentów lub wypłacająca alimenty. Potrzeby i środki to pojęcia względne. Sąd dysponuje pewną swobodą uznania przy orzekaniu w zależności od okoliczności danej sprawy. Kadry wymiaru sprawiedliwości opracowały wytyczne w tym zakresie (tzw. normy *Trema*), nie są one jednak wiążące dla sądów.

Orzekając w sprawie świadczeń alimentacyjnych, sąd bierze pod uwagę następujące źródła dochodów i wydatki:

dochód z pracy najemnej;
dochód z pracy dorywczej;
stypendia;
zasiłki;
renty i emerytury;
dochód z (pod)najmu;
odsetki i inne dochody z inwestycji;
wkład w prowadzenie gospodarstwa domowego wnoszony przez inne osoby współprowadzące to gospodarstwo;
możliwość zwiększenia dochodów (zdolność do zarabkowania);
oświadczenia majątkowe;
wysokość opłat czynszowych;
wysokość rat kredytów hipotecznych obejmujących kwotę główną i odsetki, a także wysokość stałych opłat. Należy tu również podać pozostałą do spłaty kwotę kredytu hipotecznego;
polisy ubezpieczeniowe;
niemożliwe do uniknięcia koszty regularnych dojazdów;
zobowiązania finansowe wobec osób trzecich;
koszty specjalistycznej opieki medycznej, której wymagają wierzyciel alimentacyjny lub członkowie jego rodziny;
wydatki związane z uzyskaniem dochodu;
wszelkie oświadczenia dotyczące zadłużenia.

Indeksacja ustawowa

Co roku Minister Sprawiedliwości ustala wskaźnik waloryzacji świadczeń alimentacyjnych przyznanych przez sąd lub ustalonych w drodze porozumienia. Obliczając ten wskaźnik, Minister bierze pod uwagę zmiany wysokości wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw oraz w sektorze instytucji rządowych i samorządowych oraz zmiany wysokości wynagrodzeń w innych sektorach. Wartość tego wskaźnika jest publikowana w Staatscourant (niderlandzkim dzienniku urzędowym).

Istnieje szereg wyjątków od tej zasady automatycznej indeksacji świadczeń alimentacyjnych. Zarówno strony, jak i sąd mogą wykluczyć indeksację ustawową lub określić inną metodę indeksacji.

9 W jaki sposób wypłacane są świadczenia alimentacyjne i komu?

Świadczenia alimentacyjne na rzecz byłych małżonków wypłaca się bezpośrednio wierzycielowi alimentacyjnemu. Świadczenia alimentacyjne przyznane przez sąd na rzecz małoletnich dzieci wypłaca się bezpośrednio rodzicowi (lub opiekunowi), który sprawuje opiekę nad dzieckiem.

10 Jeżeli dana osoba (dłużnik alimentacyjny) nie płaci dobrowolnie, jakie działania można podjąć, aby zmusić taką osobę do zapłaty?

Jeżeli obowiązek alimentacyjny określa orzeczenie sądu, a dłużnik alimentacyjny nie wywiązuje się z obowiązku wypłacania świadczeń na rzecz dziecka lub partnera, wywiązanie się z takiego obowiązku można wyegzekwować, korzystając z usług [Krajowego Urzędu Poboru Świadczeń Alimentacyjnych](#) (LBIO) w Rotterdamie. Wypełnienie tego obowiązku może również wyegzekwować komornik sądowy. W braku orzeczenia sądu sprawę należy wnieść do sądu. W tym celu należy skorzystać z usług adwokata.

11 Proszę opisać w skrócie wszelkie ograniczenia środków egzekucyjnych, w szczególności przepisy dotyczące ochrony dłużnika oraz termin przedawnienia lub termin zawity w ramach obowiązującego w państwa kraju systemu egzekwowania.

W przypadku zajęcia świadczeń lub wynagrodzenia należy wziąć pod uwagę wysokość świadczeń/wynagrodzenia niepodlegającą zajęciu. Termin przedawnienia roszczeń o wypłatę comiesięcznych świadczeń alimentacyjnych wynosi 5 lat. Jeżeli istnieje wyrok, w którym określono zaległości w płatnościach, tj. podano konkretną kwotę, termin przedawnienia roszczeń wynosi dwadzieścia lat. Aby nie dopuścić do przedawnienia się roszczenia, konieczne jest doprowadzenie do zawieszenia biegu terminu przedawnienia.

12 Czy istnieje organizacja lub organ, które pomagają przy dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych?

W przypadku zaległości w płatności świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka lub partnera organem tym jest

[Krajowy Urząd Poboru Świadczeń Alimentacyjnych](#) (LBIO).

LBIO musi zostać upoważnione do podejmowania stosownych czynności przez wierzyciela alimentacyjnego. LBIO może, w stosownych przypadkach, przystąpić do windykacji świadczeń w drodze zajęcia. LBIO może np. zająć wynagrodzenie, świadczenia bądź nieruchomości lub ruchomości dłużnika alimentacyjnego.

Korzystanie z usług LBIO jest nieodpłatne dla wierzyciela alimentacyjnego, jeżeli obydwie strony zamieszkuje na terytorium Niderlandów. Po otrzymaniu wniosku o windykację świadczeń LBIO w pierwszej kolejności podejmuje próbę uniknięcia kosztów związanych z windykacją poprzez zorganizowanie krótkiej mediacji lub udzielenie wyjaśnień. W niemal trzech czwartych przypadków działania te okazują się skuteczne. Jeżeli jednak LBIO przystąpi do windykacji, dłużnik alimentacyjny pokrywa koszty windykacji poniesione przez LBIO. LBIO pobiera opłatę z tytułu windykacji. Wysokość tej opłaty wynosi 15% należnej

kwoty miesięcznych świadczeń alimentacyjnych oraz zaległych świadczeń alimentacyjnych. Dłużnika alimentacyjnego obciąża się również wszelkimi kosztami zajęcia.

13 Czy organizacje (rządowe lub prywatne) mogą dokonywać wypłaty zaliczek z tytułu świadczeń alimentacyjnych w całości lub w części w zastępstwie dłużnika?

Chociaż LBIO jest instytucją rządową, nie wypłaca żadnych zaliczek na poczet świadczeń alimentacyjnych. Zaliczki może wypłacać rząd w przypadku świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka lub osoby uprawnionej do skorzystania z pomocy prawnej.

14 Jeżeli zamieszkuję na terytorium danego państwa członkowskiego, a dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w innym państwie:

14.1 Czy mogę uzyskać pomoc organu rządowego lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

LBIO realizuje również zadania w obszarze międzynarodowej windykacji świadczeń alimentacyjnych. Zadania te wynikają z rozporządzeń i konwencji, których Niemcy są stroną.

Niemcy są stroną Konwencji ONZ o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r. Konwencja ta zawiera postanowienia dotyczące wzajemnej pomocy prawnej służące usprawnieniu windykacji świadczeń alimentacyjnych w sporach międzynarodowych. W tym celu w konwencji ustanowiono system instytucji wysyłających i przyjmujących zapewniających wierzycielowi alimentacyjnemu wsparcie przy dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych. LBIO pełni funkcję instytucji wysyłającej i przyjmującej dla Niemiec.

Każda osoba zamieszkująca w Niemczech, która napotka problemy przy dochodzeniu świadczeń alimentacyjnych od dłużnika alimentacyjnego zamieszkującego za granicą (tj. w państwie będącym stroną konwencji nowojorskiej), może powołać się na postanowienia tej konwencji. Konwencja dotyczy świadczeń alimentacyjnych zarówno na rzecz dzieci, jak i na rzecz partnera.

W dniu 1 sierpnia 2014 r. w życie weszła Konwencja z dnia 23 listopada 2007 r. o międzynarodowym dochodzeniu alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny między Unią Europejską (z wyjątkiem Danii) a innymi umawiającymi się państwami. Poza państwami członkowskimi UE konwencja ta obowiązuje również w Albanii, Bośni i Hercegowinie i Norwegii oraz na Ukrainie. Jeżeli chodzi o stosunki między państwami członkowskimi UE, pierwszeństwo ma rozporządzenie w sprawie zobowiązań alimentacyjnych (rozporządzenie (WE) nr 4/2009).

Postanowienia konwencji haskiej dotyczącej zobowiązań alimentacyjnych mają zastosowanie do dzieci poniżej 21. roku życia. Zakres postanowień konwencji można rozszerzyć na innych członków rodziny, jeżeli obydwa umawiające się państwa przyjmą deklarację w tym zakresie.

Aby skorzystać z usług świadczonych przez LBIO, należy złożyć formularz wniosku o „windykację świadczeń alimentacyjnych za granicą”. Formularz ten można pobrać ze strony internetowej [LBIO](#).

Co do zasady czynności podejmowane przez LBIO i instytucje w państwach trzecich w kontekście konwencji nowojorskiej i umowy międzynarodowej ze Stanami Zjednoczonymi nie podlegają opłatom. Koszty mogą powstać w związku z wszczęciem postępowania za granicą lub z windykacją świadczeń alimentacyjnych.

14.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z danym organem lub organizacją?

W przypadku świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka i partnera:

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen ([LBIO](#))

Postbus 8901

3009 AX Rotterdam

W przypadku pomocy prawnej:

[Raad voor Rechtsbijstand](#),

Postbus 450,

2501 CL Den Haag

Tel.: +31703701414

W przypadku pomocy prawnej w sprawach transgranicznych:

[Raad voor Rechtsbijstand](#)

Regiokantoor Den Haag

attn. Jan Ouwehand

Laan van Meerdervoort 51B

2517 AE Den Haag

Tel.: 0031(0)88 787 1320

e-mail: j.ouwehand@rvr.org

15 Jeżeli przebywam w innym państwie, a dłużnik przebywa w danym państwie członkowskim:

15.1 Czy mogę złożyć wniosek bezpośrednio do takiego organu lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

LBIO zajmuje się również windykacją świadczeń alimentacyjnych od dłużników alimentacyjnych zamieszkujących w Niemczech na wniosek wierzycieli alimentacyjnych zamieszkujących w państwach trzecich. Jeżeli wierzyciel alimentacyjny zamieszkujący w innym państwie członkowskim chce dochodzić alimentów od dłużnika alimentacyjnego zamieszkującego w Niemczech, może powołać się na system ustanowiony w konwencji. Wierzyciel musi następnie zwrócić się do instytucji wysyłającej w swoim państwie, która skontaktuje się z instytucją przyjmującą w Niemczech (LBIO). Instytucja przyjmująca podejmie następnie niezbędne czynności w celu windykacji świadczeń alimentacyjnych.

15.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z tym organem lub organizacją prywatną i jaką pomoc mogę uzyskać?

Dane kontaktowe można znaleźć w odpowiedzi na pyt. 14.2.

16 Czy dane państwo członkowskie związane jest Protokołem haskim z 2007 r.?

Tak.

17 Jeżeli dane państwo członkowskie nie jest związane Protokołem haskim z 2007 r., jakie prawo ma zastosowanie do roszczenia alimentacyjnego zgodnie z przepisami międzynarodowego prawa prywatnego? Jakie są odpowiednie przepisy międzynarodowego prawa prywatnego?

Nie dotyczy.

18 Jakie są przepisy dotyczące dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych w UE zgodnie ze strukturą rozdziału V rozporządzenia w sprawie zobowiązań alimentacyjnych?

Aby można było wszcząć postępowanie przed sądem, należy uiścić opłatę na poczet kosztów sądowych. Koszty te pokrywa się w formie opłat sądowych.

Ponadto należy również pokryć honoraria adwokatów i pracowników sądowych doręczających pisma procesowe. Jeżeli strona postępowania nie jest w stanie pokryć (wszystkich) kosztów zastępstwa procesowego, może być uprawniona, pod pewnymi warunkami, do uzyskania pomocy prawnej. Sprawa, w której przyznano pomoc prawną, jest określana jako *toevoeging*. Państwo pokrywa część kosztów procesowych, a strona postępowania wnosi „osobisty wkład” na poczet tych kosztów. Wysokość takiego „osobistego wkładu” zależy od dochodów i środków finansowych strony postępowania.

Pomoc prawną przyznaje Rada Pomocy Prawnej (Raad voor Rechtsbijstand). Strona postępowania musi złożyć wniosek o pomoc prawną do Rady działającej w okręgu podlegającym właściwości sądu prowadzącego dane postępowanie (tj. na obszarze właściwości sądu apelacyjnego), gdzie znajduje się

kancelaria danego adwokata. W praktyce stosowny wniosek często sporządza sam adwokat, jeżeli strona postępowania nawiązała z nim kontakt przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy prawnej. Do wniosku należy załączyć „oświadczenie o dochodach i majątku” (wydawane przez urząd gminy właściwy dla miejsca zamieszkania danej osoby). Wspomniane oświadczenie należy przesłać wraz z wnioskiem do Rady Pomocy Prawnej, która rozpatrzy wniosek i ustali, czy strona postępowania kwalifikuje się do objęcia pomocą prawną. Jeżeli Rada uwzględni wniosek, wyda zaświadczenie potwierdzające uprawnienie do skorzystania z pomocy prawnej. W takich przypadkach obniża się również wysokość opłaty sądowej. Prawo do skorzystania z pomocy prawnej przysługuje również w przypadku sporów o charakterze transgranicznym, tj. w przypadku gdy wnioskodawca zamieszkuje poza terytorium Niderlandów. Prawo to jest przewidziane w unijnej dyrektywie w sprawie pomocy prawnej w sporach transgranicznych. Zgodnie z przepisami art. 23A–23K ustawy o pomocy prawnej z wnioskiem o przyznanie pomocy prawnej można zwrócić się do Rady Pomocy Prawnej w Hadze, korzystając ze standardowego formularza załączonego do tej dyrektywy, który jest identyczny we wszystkich państwach członkowskich. W razie konieczności Rada Pomocy Prawnej może udzielić wnioskodawcy wsparcia przy wyborze adwokata.

19 Jakie środki przyjęło dane państwo członkowskie w celu zapewnienia wykonywania zadań opisanych w art. 51 rozporządzenia w sprawie świadczeń alimentacyjnych?

Nie wprowadzono żadnych zmian na mocy art. 51 rozporządzenia.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

This webpage is part of an EU quality network

Ostatnia aktualizacja: 22/11/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.